

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ У ПІСЛЯКРИЗОВИЙ ПЕРІОД: АНАЛІЗ, ПРОБЛЕМИ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

© Слюсарчик К.М., 2011

Світова фінансова криза показала слабкість вітчизняної економічної політики. Сировинно орієнтована модель розвитку, в наслідок якої відбувається неефективне використання природно – ресурсного та економічного потенціалу держави, виявила свою нежиттєздатність у нових після кризових умовах. Наслідки фінансово-економічної кризи охопили всі країни світу: в деяких країнах вона спричинила падіння економіки загалом, в інших привела до зниження темпів розвитку окремих суб'єктів господарювання. Для України криза стала не лише проблемою, а і стимулом для подальшого розвитку і перегляду економічної моделі господарювання [1].

Україна сьогодні знаходиться на шляху всебічних економічних перетворень. За таких умов налагодження стабільного інвестиційного процесу є справою особливого значення [3]. Важливим також залишається питання, пов'язане з освоєнням нових технологій, видів продукції і розширенням ринків збуту.

Інвестиційний процес вимагає відповідних інвестиційних ресурсів. Потреба в них зумовлюється обсягами відтворення на макро- і мікрорівні економіки. За макроекономічне сприяння інвестиційної діяльності відповідають органи державної влади країни. У розпорядженні держави є важелі як прямої дії у вигляді централізованих державних капітальних вкладень в об'єкти загальнодержавного значення, розвиток державного сектора економіки, так і непрямі засоби регулювання інвестиційного середовища за рахунок бюджетної та грошово – кредитної політики.

Розвиток можливостей національної фінансової системи є головним напрямком підвищення ефективності функціонування фінансових ринків та наближення обсягів наявних фінансових ресурсів до належних потреб для реалізації інвестиційних проектів.

Для економіки України важливе стратегічне значення має галузь машинобудування. Вона була і залишається однією з найрозвиненіших. З 1940 року по 1990 рік обсяг продукції цього сектору промисловості виріс у 95 разів. Зараз на нього припадає понад 40 % усього промислово - виробничого потенціалу індустріального виробництва. Частка продукції, яка припадає на галузь машинобудування в загальному обсязі продукції промисловості становить 29% [3].

В період економічної кризи розвиток машинобудування, як однієї із основних галузей народного господарства, можливий лише за рахунок вливання інвестицій, які сприятимуть її розвитку. Тому економісти почали шукати різноманітні шляхи залучення інвестицій у цей машинобудівний комплекс.

Зростання темпів обсягів машинобудівного виробництва впливає з динамічного розвитку цією галузю у 2009 – 2010 рр. Машинобудівним підприємствам, для того щоб подолати економічну кризу, необхідно було вносити певні економічні зміни в структуру управління.

Чисельність інноваційно – активних підприємств у 2009 році зменшилась на 19%, що свідчить про низьку інноваційну активність галузі. Загальний обсяг фінансування інноваційної діяльності у 2009 році становив 2137083,1 тис. грн., при цьому 87% фінансування здійснювалося за рахунок власних коштів підприємств, тоді з державного бюджету виділено 1,4% [1].

Враховуючи, що власні джерела фінансування обмежені, не дозволяють значно розширити інвестиційну діяльність за сприятливої кон'юнктури ринку, підприємствами України залучаються також зовнішні джерела грошових засобів, такі як банківський кредит, кошти від реалізації корпоративних акцій та облігацій тощо, які на сучасному етапі розвитку економіки мають низький рівень використання.

Нині фінансово-кредитна система держави не спроможна забезпечити потенційних інвесторів доступним кредитним ресурсом. Низький ступінь використання банківського кредиту, як джерела фінансування інвестицій, зумовлений високим рівнем кредитних ставок українських комерційних банків, що спричинено надто високим ризиком довгострокового кредитування інвестиційних проектів із задалегідь невідомим результатом, порівняно висока інфляція та загальна макроекономічна нестабільність в державі, як приклад, недосконалість господарського законодавства та нестабільність грошової одиниці.

Світова практика свідчить, що одним з найпотужніших сегментів інвестиційного ринку в розвинутих країнах є фондовий ринок, за допомогою якого акумулюються великі інвестиційні ресурси і досягається максимально можлива мобільність інвестицій [1].

Низький рівень використання підприємствами емісії додаткових акцій, пояснюється нерозвиненістю фондового ринку в Україні, який попри окремі позитивні тенденції залишається одним із найслабших елементів вітчизняної фінансової системи. З подальшою лібералізацією економічної політики та глибшою світовою інтеграцією потреба в розвитку фондовому ринку становитиме дедалі відчутнішою [2].

Основними інституційними проблемами й особливостями розвитку українського фондового ринку визначають: відсутність системи надійного захисту прав інвесторів; недостатній рівень нормативно-правового забезпечення; орієнтація ринку на першочергове дотримання фінансових інтересів держави; непрозорість емітентів цінних паперів; обмеженість операцій і продуктів фондового ринку в наслідок відсутності достатніх фінансових активів та високої залежності від іноземних учасників.

Світова фінансово - економічна криза унаочнила гостроту невідкладного розв'язання проблем кардинального підвищення техніко - технологічного рівня й темпів освоєння виробничих потужностей, істотного поліпшення показників ресурсо – та наукоємності промислового виробництва, динаміки інвестицій та інновацій.

Таким чином, необхідно активізувати кредитування інвестиційних та інноваційних проектів для розвитку вітчизняної галузі промисловості, враховуючи наслідки економічної кризи. Проблемою для цієї галузі залишаються питання державного регулювання розвитку фінансової системи в контексті стимулювання інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності. Насамперед, повинні бути розглянуті проблеми, які стосуються розвитку фінансових інструментів, що належать банківській, бюджетній та фондовій системі для активізації інвестиційної та інноваційної діяльності.

1. Дорошенко І.В., *Причини і наслідки кризи євросони: уроки для України* / І.В. Дорошенко // *Фінанси України.* - 2010. - № 12 С.58-68.
2. Захарін С. *Фінансові інструменти активізації інвестиційної та інноваційної діяльності* / С. Захарін // *Економіка України.* – 2010. - № 12 С.48-58
3. Синькевич Н.І. *Роль машинобудівного комплексу в економічному розвитку країни* / Н.І. Синькевич, О.Р. Мазуренок // *Актуальні проблеми економіки.* – 2011. - №8. С. 148 - 156